

**FOLKETINGETS
OMBUDSMAND**

FOB 2023-29

Fejlindbetaling på Skattekontoen

Resumé

13. november 2023

En revisor klagede til ombudsmanden over, at Skatteforvaltningen ikke i fuldt omfang ville tilbageføre et beløb, som en af revisorens klienter ved en fejl havde indbetalt på en Skattekonto tilhørende en anden af revisorens klienter. Skattestyrelsen havde henvist til, at fejlindbetalingen var sket som følge af en fejlvejledning fra revisor, og at der dermed ikke var tale om en myndighedsfejl.

Forvaltningsret

123.1

Pengevæsen m.v.

5.5

Skatter

31.9

Ombudsmanden bad Skattestyrelsen om at redegøre for det retlige grundlag for styrelsens vurdering af sagen, herunder baggrunden for, at Skatteforvaltningen havde fundet grundlag for at tilbageføre dele af det fejlindsatte beløb, men ikke et restbeløb på ca. 120.000 kr.

Efter at ombudsmanden gik ind i sagen, omgjorde Skattestyrelsen sin beslutning og tilbageførte det udestående fejlindbetalte beløb. Skattestyrelsen henvisede til princippet om god forvaltningsskik. Skattestyrelsen beklagede i øvrigt, at styrelsen havde skrevet til revisor, at fremtidige henvendelser i sagen ikke ville blive besvaret.

Ombudsmanden udtalte, at skattemyndighedernes pligt til at tilbageføre fejlindbetalte beløb ikke i første række afgøres efter principper om god forvaltningsskik, men i stedet må finde sin løsning ved anvendelsen af almindelige formueretlige principper, som også gælder for offentlige myndigheder.

Ombudsmanden mente endvidere, at det var meget beklageligt, at Skattestyrelsen ikke allerede i forbindelse med revisorens henvendelser til styrelsen foretog en egentlig behandling og vurdering af sagen. Ombudsmanden var af samme grund enig med Skattestyrelsen i, at det var beklageligt, at styrelsen skrev til revisor, at fremtidige henvendelser ikke kunne forventes besvaret.

(Sag nr. 23/01908)

I det følgende gengives ombudsmandens udtalelse om sagen:

Ombudsmandens udtalelse

1. Kort om sagsforløbet hos Skatteforvaltningen

Din klient A indbetalte ved en fejl den 2. marts 2023 (...) kr. til en Skattekonto tilhørende en anden af dine klienter, B. Indbetalingen skete, efter at du havde bedt A om at indbetale firmaets momstilsvær på (...) kr., hvor du ved en fejl havde medsendt et betalings-ID tilhørende B.

Fejlindbetalingen blev anvendt dels til dækning af B's skyldige saldo på Skattekontoen (ca. 120.000 kr.), dels til Gældsstyrelsens modregning af B's restancer ((...) kr.), hvorefter restbeløbet ((...) kr.) blev udbetalt til B.

Den 20. marts 2023 blev du opmærksom på fejlindbetalingen og rettede straks henvendelse til Skatteforvaltningen for at få berigtiget forholdet, ligesom du bad B om at tilbageføre det fejlindbetalte beløb. Umiddelbart efter overførte B det udbetalte restbeløb på (...) kr. til A's Skattekonto.

I en afgørelse af 23. marts 2023 ophævede Gældsstyrelsen sin modregningsafgørelse med henvisning til, at det havde vist sig, at der var tale om en fejlindbetaling. Styrelsen udbetalte beløbet på (...) kr. til A.

Efter de nævnte to tilbageførsler til A resterede beløbet på ca. 120.000 kr., der i forbindelse med fejlindbetalingen var blevet anvendt til betaling af B's skyldige saldo på Skattekontoen. Skattestyrelsen afviste at tilbageføre dette beløb til A. I et svar af 23. marts 2023 til dig anførte Skattestyrelsen bl.a. følgende:

"Som aftale på telefonen sender vi hermed det på skrift. Det er en sag imellem de 2 virksomheder. Skattestyrelsen må ikke omplacere pengene fra den ene virksomhed til den anden virksomhed."

I en henvendelse af 27. marts 2023 til Skattestyrelsens direktør redegjorde du nærmere for sagsforløbet og anførte bl.a., at du fandt Skattestyrelsens svar uacceptabelt, da der var tale om en objektiv, konstaterbar fejlindbetaling.

I et svar af 3. april 2023 skrev Skattestyrelsen bl.a. følgende til dig:

"Besvarelse på tidligere henvendelser både skriftlig og telefonisk fastholdes.

Der er tale om en fejlindbetaling mellem to parter med fælles revisor. Fejlindbetalingen er sket som følge af en fejlvejledning fra revisor, og dermed ikke en myndighedsfejl. Der er tale om civilretlig krav mellem de to parter (virksomheder). Skattestyrelsen skal holdes udenfor og skal heller ikke foretage omkonteringer – da det ikke er en myndighedsfejl.

I denne sag ved parterne dog hvem hinanden er = civilretligt krav, så derfor holdes Skattestyrelsen udenfor.

Fremadrettet henvendelser omkring sagen vil ikke blive svaret, da svaret fastholdes.”

Den 10. april 2023 klagede du til mig, og den 3. maj 2023 anmodede jeg Skattestyrelsen om en udtalelse om sagsforløbet og det retlige grundlag for styrelsens vurdering af sagen, herunder baggrunden for, at Skatteforvaltningen havde fundet grundlag for at tilbageføre dele af det fejlindsatte beløb, men ikke beløbet på ca. 120.000 kr.

Skattestyrelsen besluttede herefter ved afgørelser af 15. juni 2023 over for de to virksomheder at tilbageføre det resterende beløb på ca. 120.000 kr. til A's Skattekonto. Det fremgår af afgørelserne, at de var ”begrundet i de i sagen foreliggende konkrete omstændigheder, særligt, at begge parter er enige om de faktiske forhold og begge parter har et ønske om en berigtigelse af fejlindbetalingen”.

2. Skattekontoen

Reglerne om Skattekontoen findes i kapitel 5 (§§ 16-16 d) i opkrævningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 2711 af 20. december 2021 med senere ændringer. Reglerne blev indført ved lov nr. 513 af 7. juni 2006 om ændring af opkrævningsloven, selskabsskatteloven og forskellige andre love (Opkrævning via én skattekonto).

Det primære formål med Skattekontoen er ifølge lovforarbejderne at lette og forenkle administrationen af betalinger til og fra told- og skatteforvaltningen for både virksomhederne og myndighederne, idet alle betalinger mellem disse bliver registreret og afregnet via Skattekontoen.

Med Skattekontoen indførtes et ”saldoprincip”, som er sammenligneligt med det, man kender fra en bankkonto. Indbetalinger og udbetalinger modregnes automatisk hinanden, og det udvisende, som kontoen har, kan således – i lighed med en bankkonto – være negativt (debetsaldo) eller positivt (kredit-

saldo). Enhver indbetaling til told- og skatteforvaltningen vil i overensstemmelse med saldosystemet indgå på Skattekontoen og blive anvendt til dækning af en eventuel debetsaldo.

Jeg henviser til lovforslag nr. L 205 af 29. marts 2006, lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 1.3. Saldoprincippet og debet- og kreditsaldo er nærmere omtalt i lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 3.1 og 3.2.

3. Myndighedernes opfattelse

3.1. Skattestyrelsens vurdering af din sag, efter at du havde klaget til ombudsmandsinstitutionen

Skattestyrelsen har i en udtalelse til mig af 20. juni 2023 anført bl.a., at hvis en fejlindbetaler eller en fejlindbetalingsmodtager henvender sig til Skattestyrelsen i en situation, hvor der er anvendt et forkert betalings-ID, skal Skattestyrelsen behandle og tage stilling til en sådan henvendelse.

Skattestyrelsen har derudover anført bl.a. følgende:

”Det er Skattestyrelsens opfattelse, at der ikke foreligger en tilbagebetalingsituation i den foreliggende sag. Som det fremgår ovenfor af redegørelsen af sagsforløbet, indbetalte A den 2. marts 2023 (...) kr. til Skattekontoen. Betalingen skulle dække A's momstilsvær for afregningsperioden 2. halvår 2022 på (...) kr. A indbetaler således ikke et beløb i urigtig formening om skyld, idet betalingen skal dække virksomhedens momstilsvær for 2. halvår 2022. A anvender imidlertid ved en fejl et betalings-ID, som tilhører B's skattekonto. Det er denne forkerte anvendelse af betalings-ID, der er baggrunden for, at den foreliggende situation opstår.

Det er derfor Skattestyrelsens opfattelse, at den foreliggende situation ikke skal håndteres med udgangspunkt i princippet om *condictio indebiti*. Skattestyrelsen vurderer således ikke, at styrelsen i den foreliggende sag har en tilbagebetalingsforpligtelse i henhold til det nævnte princip.

...

Skattestyrelsen har på baggrund af henvendelsen fra Folketingets Ombudsmand vurderet sagen på ny.

Skattestyrelsen har på den baggrund besluttet at tilbageføre (ca. 120.000 kr.) fra Skattekontoen tilhørende B til Skattekontoen tilhørende A med valørdato den 2. marts 2023. (...)

Tilbagebetalingen er begrundet i princippet om god forvaltningsskik, som også finder anvendelse ved bedømmelse af den konkrete sagsbehandling, idet principperne om god forvaltningsskik gælder ved siden af de krav, der følger af lovgivningen og forvaltningsretlige retsgrundsætninger. Tilbagebetalingen er herudover begrundet i de i sagen foreliggende konkrete omstændigheder, herunder særligt at begge parter er enige om de faktiske forhold, og at begge parter har et ønske om en berigtigelse af fejlindbetalingen. Endvidere har B ved sin handling bekræftet sin vilje til at medvirke til en løsning af den uheldige situation ved at genindbetale de (...) kr., som B fik udbetalt fra Gældsstyrelsen til NemKonto, til Skattekontoen tilhørende fejlindbetaleren.”

Hvad angår Skattestyrelsens meddelelse til dig om, at fremadrettede henvendelser i sagen ikke ville blive besvaret, har Skattestyrelsen anført følgende i udtalelsen til mig:

”I forbindelse med sagsbehandlingen har Skattestyrelsen registreret, at revisor (...) har henvendt sig gentagne gange til Skattestyrelsen i sagen. Der er således i alt registreret 15 henvendelser i perioden fra den 20. marts 2023 til den 29. marts 2023. Der er tale om såvel telefoniske som skriftlige henvendelser.

Skattestyrelsen har på den baggrund vurderet, at de mange henvendelser på forholdsvis kort tid vedr. samme problemstilling ikke indeholdt nye oplysninger, der kunne begrunde ny stillingtagen i sagen. Skattestyrelsen skal imidlertid beklage, at der er blevet givet udtryk for, at fremadrettede henvendelser i sagen ikke ville blive besvaret.”

3.2. Skatteministerens besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Skatteudvalg

Skatteministeren har den 27. september 2023 besvaret spørgsmål nr. 292 af 4. juli 2023 fra Folketingets Skatteudvalg (SAU Alm. del). Spørgsmålet er stillet på baggrund af en omtale af sagen i medie C den 3. juli 2023.

Skatteministeren har anført, at han er enig i, at den konkrete sag ikke er håndteret godt nok fra Skattestyrelsens side, og at det er beklageligt, at den berørte virksomhed i første omgang ikke har modtaget en korrekt vurdering. Ministeren har endvidere henholdt sig til en udtalelse fra Skattestyrelsen, hvori der er anført bl.a. følgende:

”På baggrund af henvendelsen fra Folketingets Ombudsmand af 3. maj 2023 fandt Skattestyrelsen anledning til at vurdere den konkrete sag på ny og måtte i den forbindelse erkende, at sagen i første omgang ikke var håndteret korrekt fra Skattestyrelsens side. Skattestyrelsen har således forholdt sig til rigtigheden af den oprindeligt foretagne vurdering i den

konkrete sag og har i den forbindelse vurderet, at Skattestyrelsen efter princippet om god forvaltningsskik *skulle* være nået frem til en anden beslutning. Som det refereres i spørgsmålet, fremgår det af artiklen i medie C af 3. juli 2023, at Skattestyrelsen anvendte formuleringen 'vælger', da styrelsen den 15. juni 2023 oplyste om tilbageførslen af beløbet til indbetaleren. Skattestyrelsen medgiver, at ordet 'vælger' kan give opfattelsen af, at Skattestyrelsens oprindelige vurdering var lige så rigtig som Skattestyrelsens efterfølgende vurdering, hvilket dog ikke er tilfældet."

Det fremgår endvidere af besvarelsen til Skatteudvalget, at Skattestyrelsen har revideret sine procedurer for sagsbehandling i denne type sager for at sikre, at noget tilsvarende ikke sker en anden gang, og at styrelsen desuden har taget initiativ til at udarbejde nærmere retningslinjer for håndtering af fejlindbetalinger.

4. Min vurdering

Den 2. marts 2023 indbetalte A (...) kr. til en Skattekonto for at dække firmaets momstilsvar. Pengene blev imidlertid ved en fejl indsat på en Skattekonto tilhørende en anden virksomhed, B, som A ikke har forbindelse til. Da du blev opmærksom på fejlen – 18 dage efter overførslen – rettede du straks henvendelse til Skatteforvaltningen for at få berigtiget forholdet.

For så vidt angår den del af beløbet, som Gældsstyrelsen i mellemtiden havde anvendt til modregning over for B's restancer, valgte Gældsstyrelsen at ophæve sin modregningsafgørelse med henvisning til, at det havde vist sig, at der var tale om en fejlindbetaling. Til gengæld afviste Skattestyrelsen for så vidt angår den del af beløbet, der var blevet anvendt til dækning af B's skyldige saldo på Skattekontoen, at korrigere indbetalingsfejlen, idet styrelsen på den ene side anerkendte, at der var tale om en fejlindbetaling, men på den anden side fandt, at "Skattestyrelsen skal holdes udenfor og skal heller ikke foretage omkonteringer – da det ikke er en myndighedsfejl".

Efter at jeg gik ind i sagen, omgjorde Skattestyrelsen denne beslutning, og jeg må forstå Skattestyrelsens udtalelse gengivet ovenfor således, at det nu er Skattestyrelsens opfattelse, dels at styrelsen var forpligtet til at tilbageføre det udestående fejlindbetalte beløb, dels at dette fulgte af god forvaltningsskik.

Jeg har ingen bemærkninger til det resultat, som Skattestyrelsen nu er kommet til. Jeg bemærker imidlertid mere generelt, at spørgsmålet om skattemyndighedernes pligt til at tilbageføre fejlindbetalte beløb efter min opfattelse ikke i første række afgøres i medfør af principper om god forvaltningsskik,

men i stedet må finde sin løsning ved anvendelsen af almindelige formueretlige principper, som også gælder for offentlige myndigheder.

Jeg mener endvidere, at det afgørende for, om der efter disse regler bør ske en berigtigelse, ikke alene er, om indbetaleren skylder penge til skattemyndighederne. Det må også tillægges vægt, om indbetaleren var debitor (skattepligtig) i det gældsforhold, som betalingen relaterer sig til, og om det kort efter indbetalingen måtte stå skattemyndighederne klart, at indbetaleren aldrig havde tilsigtet, at indbetalingen skulle indsættes på en andens Skattekonto og dække dette andet skattesubjekts gældsposter.

Forvaltningsmyndigheder er underlagt officialprincippet også i sager, hvor retsgrundlaget er formueretligt. Jeg må ud fra sagens oplysninger lægge til grund, at Skattestyrelsens ændrede opfattelse af, at styrelsen alligevel var forpligtet til at tilbageføre det fejlindbetalte beløb, er baseret på en vurdering af de nærmere omstændigheder i sagen, der først blev foretaget på baggrund af min høring.

Det er efter min opfattelse meget beklageligt, at Skattestyrelsen først i forbindelse med min høring og ikke allerede i forbindelse med dine henvendelser til styrelsen foretog en egentlig behandling og vurdering af sagen. Jeg henviser i den forbindelse også til det, som Skattestyrelsen og skatteministeren har anført i svaret til Folketingets Skatteudvalg, jf. ovenfor under pkt. 3.2.

Af samme grund er jeg desuden enig med Skattestyrelsen i, at det er beklageligt, at styrelsen skrev til dig, at fremtidige henvendelser ikke kunne forventes besvaret.

Det fejlindbetalte beløb er som nævnt nu blevet tilbageført. Endvidere har Skattestyrelsen som anført ovenfor efter det oplyste revideret sine procedurer for at sikre, at noget tilsvarende ikke sker en anden gang, ligesom styrelsen har tilkendegivet, at den vil tage initiativ til at udarbejde nærmere retningslinjer for håndtering af fejlindbetalinger. På den baggrund har jeg ikke fundet grundlag for at foretage mig mere i sagen.

Jeg har sendt en kopi af dette brev til Folketingets Skatteudvalg til orientering.